

Zprávy zahraničné

POVSTÁNÍ V ČINĚ.

Šunghaj, 17. prosince. — V tomto městě zahájeno bylo v pondělí vyjednávání mezi císařskými a republikány a nikdo netají si skutečnost, že osud Číny jest nyní v rukou několika zvolených delegátů. Tang Sao Ji, zástupce vlády císařské, vyslaný předsedou ministerstva Juan Ši Kajem, přibude sem dnes. V průvodu jeho jest několik zkušených rádečů. Na cestě osmi set mil nepotkali pry ani jediného císařského delegáta.

Vu-Ting-Fang, bývalý čínský vyslanec ve Washingtoně, uvítal císařského zástupce. Město poskytl radnici za místo porad. Dá se očekávat, že Mandžurové ochotně by přijali zachování zdánlivé dynastie. Císař by sice úředně podržel svou moc, ale úředník s neomezenou právomocí stál by mu po boku. Každá provincie by měla vedle toho samosprávu a volila by svého guvernéra. Vádečové revolucionářů, mimo jiné generál Li Juen Heng a dr. Sun Jat Sen trvají však tvrději na úplném zřízení republikánském a v tom jest hlavní bod jednání. Přes to však se doufá v rozřešení otázky té, neboť Juan Ši Kaj, předseda ministerstva, přes nepoprátelné svoje schopnosti je v konečném, kdežto povstaleci pokládají se za pány situace a jsou přesvědčeni o tom, že se jim lehko zdá dobytí Pekingu. Přes to chtí při poděkování se císaře a jeho rodu zachováti se co nejmírněji. Kdyby byla prohlášena republika, bude prý nepochybně Juan Ši Kaj prezidentem, dr. Sun Jat Sen místopředsedou.

Vážné zprávy došly z vnitrozemí. Obchod i průmysl jsou ochromeny a hospodářské poměry nemohou být horší. Cestování jest zvláště nebezpečno následkem nepokojnosti vládnoucí mezi vojáky, kteří dostávají toliko poloviční plat. — Povodně v severní části říše se stále šíří a miliony domorodců jsou vydány smrti hladem.

Z Nankingu dochází zpráva, že se povstaleci chystají, bude-li třeba i k boji okamžitě.

San Francisco, Cal., 19. prosince. — Jeden z došlých sem kabelegramů sděluje, že dr. Sun Jat Sen byl v Nankingu zvolen prezidentem republiky čínské. Depеше ta došla zdejším čínskému listu.

Peking, 18. prosince. — Tuan Fang, bývalý generální ředitel hukvanské dráhy a v jednu dobu místokrál provincie Pečili, byl zabit v Ce-Cau, v provincii Šansi, svými vojáky. Zpráva o tom obdrželi misionáři v Čung-Kingu.

Tuan Fang před tím jedl se svými důstojníky, jimž však nedůvěřoval. Nabídl jim 26,000 taelů za bezpečný doprovod do Šian-Fu, hlavního města provincie Šen-Si. Když pak se chtěl dát odnésti v nosítkách se svým bratrem, vrhli se vojáci na oba muže a rozsekali je na kusy.

Tuan Fang byl jedním z nejvýznamnějších mužů v Číně. Byl guvernérem různých provincií. Roku 1906 navštívil Spojené Státy v čele čínské komise za účelem studování školních a průmyslových poměrů. Když byl za boxerských nepokojů guvernérem provincie Šen-Si, shromáždil tam všechny cizince a chránil je.

VÁLKA ITALSKO-TURECKÁ.

Londýn, 19. prosince. — V celku je nyní v Tripoli armáda, čítající 80,000 mužů, a doplňuje se na celých sto tisíc. Vojenští odborníci myslí, že nyní, kdy doprava vojska a zásob je zlepšena, nebude již možno domorodcům a Turkům čelit úplnému záboru Tripolisu tím spíše, že Turecko stojí bezradno a nemožno před novým povstáním v Albanii.

Valetta, ostrov Malta, 17. prosince. — Dle došlých sem zpráv z Tripolisu počínají Arabové trpěti nedostatkem potravin. Dále se strany turecké sí stěhovávají, že italské vojsko používá mezinárodně zapovězených kul "dumdum."

Cařihrad, 17. prosince. — Jak se zvláštní depeši sděluje zdejším "Tanin" napadlo turecké vojsko, podporované nepravděpodobným vojskem arabickým, přední hlídky Italů u Benghazí a zahnal je zpět až ku hlavnímu voji.

Zevní linie opevněných posic, jež byly Vlachy silně obsazeny, jsou nyní opuštěny a Italové ustoupili zpět do města. V depeši nesděleny turecké ztráty.

ČECHY.

Praha, 18. prosince. — Zdejší policie přišla na zvláštní nápad. Chee totiž pomocí pohyblivých obrázků dostati se na stopu stíhaných osob. Především hledí si opatřit podobiznu osoby stíhané a tuto dává uveřejňovati v obrázkových divadlech, aby přítomné obecně, pokud nachází se mezi ním někdo, jenž stíhaného zná, aneb o něm ví, mohlo policii podati bližší informace. Prozatím se ještě neví, jak se ten prostředek osvědčí.

Praha, 18. prosince. Arcivévod Karel František Josef a jeho mladá choť, rozená princezna Žita z Parmy, byli za noční vyjízdky v automobilu ve velikém nebezpečí. Jich automobil byl by málem vrazil do spuštěných železničních závor, na nichž nebylo světla. Však řidič v posledním okamžiku upozoroval překážku a rychle zabrzdil. Tak ku srážce nedošlo.

Praha, 21. prosince. — Vyšší soudní instancí zamítnuto bylo odvolání známého tenora Karla Buriana, jenž zemským soudem v Praze odsouzen byl k placení konvenčního trestu v obnosu 15,000 marek, jakož i úroků a soudních útrat. Vyšší soudní instance však toto odvolání nejenom zamítla, ba odsoudila Buriana k celé čtáctce, totiž k placení 30,000 marek, na který obnos byl Burian žalován Bedřichem Augustem saským, majetníkem drážďanské opery, protože nedodržel svou smlouvu, kterou měl s touto operou a opustil Drážďany, když se bál pomsty obchoďníka Dingelsa, a jehož manželkou udržoval nedovolený poměr.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Vídeň, 17. prosince. — V kruzích vojenských zavládá značné rozčilení nad krádežemi z zdejším arsenálu. Tři dělové roury, z nichž každá váží 125 kilogramů, se pohřešují. Má se za to, že zde byli činní vyzvědači nebo jejich pomocníci. Nejnovější ztýkáni osob z vyzvědačství podezřelých ve Lvově, v Haliči, jichž zatčeno bylo 21, mezi nimi i ruský plukovník generálního štábu, by na

svědčovalo oprávněnosti domněnky té.

Londýn, 18. prosince. — Došly sem zprávy z Vídně, že zdravotní stav císaře Františka Josefa buď opět vážné obavy. Právě se, že trpí vážným nachlazením a reumatismem.

Vídeň, 19. prosince. — Stav císaře Františka Josefa jest tak vážný, že byla na zítřek stanovená dvorní hostina odřeknuta. Císař trpí silným nachlazením.

Vídeň, 19. prosince. V stavu nemocného císaře nastalo dnes zlepšení. Císař sice ještě zdrav není, ale může se přece již zase zabývatí vládními záležitostmi.

Berlín, 19. prosince. — Z telegramu z Vídně o stavu rakouského císaře jest patrné, že to jest mnohem horší než se úředně připouští. Prohlašuje se oficiálně, že to jest pouze tak zvaný katarrh, ale dle všeho jest to těžká nemoc. Oznamuje se, že císař jest velice slabý a často usne při psaní u stolu. Zvláště večera večer mu bylo zle a často kašlal.

Vídeň, 19. prosince. Volby do chorvatského sněmu vedly po celé zemi k vážným nepokojům. Všude vedl prudký volební boj k rozčilení, které si v den volby zjednotilo průchodu v projevech nejrůznějších rázu. V různých místech došlo ke krvavým srážkám, tak že bylo třeba povolati vojsko. V celém Chorvatsku zvětvila strana opoziční, Uhrám nepřátelská. Vláda bna Tomaševiče úplně podlehla; kandidáti její byli poraženi.

Budapešť, 18. prosince. — Byla zde objevena silná vrstva radia. Nález má velikou cenu.

Vídeň, 19. prosince. — Poslanecká sněmovna povolila dnes 38 milionů korun na zvýšení platů železničních úředníků, u kterýchto zvýšení se títo již po léta marně namáhali. Také při povolení této sumy rozpráda se dost prudká debata pro jednání o prozatímním rozpočtu. Ministr železnic Reissler prohlásil, že nemůže vydati více nežli 21 milionů, ani jinak by bylo nutno zvýšiti některé dopravní sazby. Ze však i přes tento protest byla pohledávka ona přijata, to vzbuzuje u železničních úředníků veliké nadšení a radost. Všeobecně se očekávalo, že nebude to přijato; pro ten případ pak byli již železniční zřízení připraveni, že by totiž zahájili tak zvaný trpný odpor, který by měl za násle-

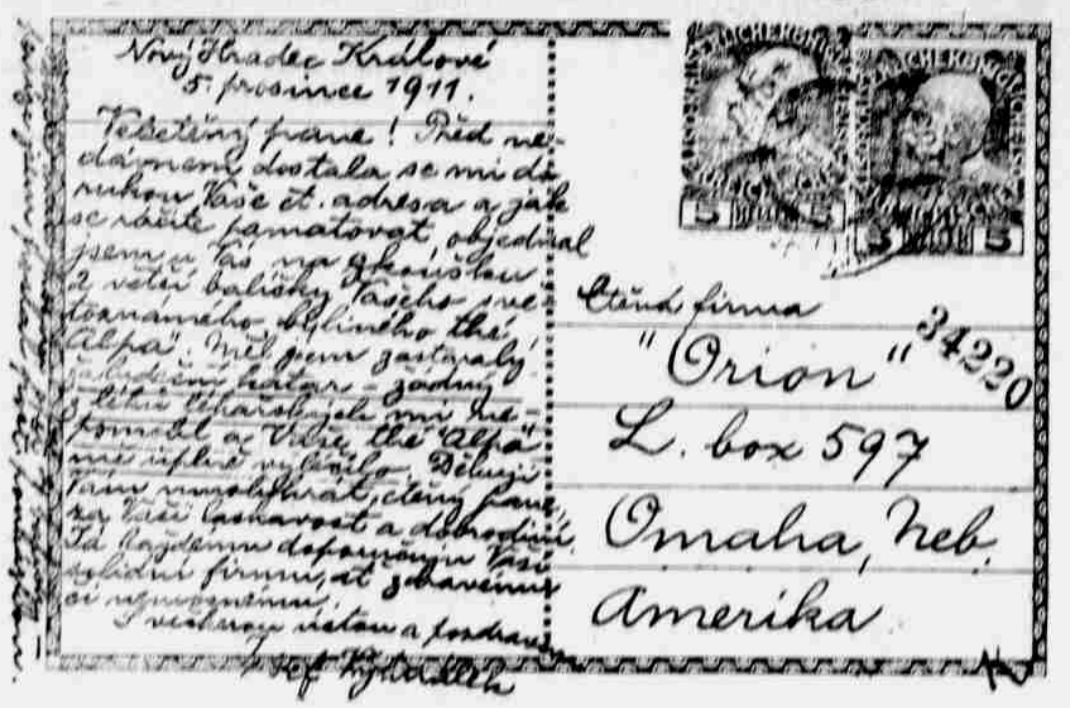
MÍSTOKRÁL LORD HARDING.

Zlá se, že vláda Východní Indie spočívá na dědičce posloupnosti jedné a téže rodiny lordů Hardingů. Tomu by nasvědčovala okolnost, že dle nynějšího místokrále barona lorda Hardinga byl rovněž místokrátem. Prvníšim podobiznu bar. Hardinga z Penshurstu, jenž při nešťastných korunovačních slavnostech v Delhi hrál vyukáje roli hostitele anglických královských manáží. Nynější místokrál má za sebou vynikající pověst co diplomat působivý delší dobu co státní podsekretář zahraničních záležitostí a pak co vyslanec v Petrohradě. Před svým jmenováním místokrátem byl společníkem na cestách zaslulého krále Eduarda VII.

Bylinná léčivá směs "ALPA" má pověst světovou.

Čtete tento lístek z Evropy:

Kdo se zajímá o léčivé byliny, necht' si dopíše o vysvětlení na adresu: "ORION" L. Box 597, Omaha, Neb.

dek, že by doprava tím byla ochromena tak velice, že tomu ještě tak nebylo. K tomu nyní však, když platy budou zvýšeny, sotva asi dojde, an hlavní příčina k tomu již odpadla.

ANGLIE.

Londýn, 19. prosince. — Dnešní "Daily News" vyslovuje obavu, že asi dojde, nestalo-li se již tak, k německo-francouzské dohodě proti Anglii. "Grey ve své pochybené politice nedovedl udržeti ani trojdohodu," píše zmíněný list. "Před rokem ukázalo nám Rusko v Postupimě záda, uzavřevši smlouvu s Německem, a Francie bude snad toho příkladem následovat dnes nebo zítra, nečinila-li to již snad. Neklameme-li se, možno již ve dnech nejbližších očekávati sensační události politické. Jeden liberální list praví, že vesměra politika Greyova byla diktována nenávisť proti Německu a úzkostí před mocnou říší, počkující tím měrou obrovskou zájmy Anglie. V marocké otázce byly zájmy Anglie mnohem bližší známým německým než oněm Francie, ale Grey podporoval Francii způsobem úplné nemístným a při tom šel tak daleko, že by byl málem vyvolal válku, do níž mohla býti zatažena celá Evropa. Příčinou toho všeho bylo jediné jeho protiněmecké smýšlení a obava, že by mohla Francie uzavřiti přátelství s Německem." Sir Grey odsuzován je také pro svou politiku k Rusku, jemuž nadřazuje proti Persii.

Londýn, 19. prosince. U policejního soudu byl dnes odsouzen na 2 měsíce do vězení Allan Ross McDongall. Tento jest velkým přívržencem sufražet a v sobotu večer, když kancelář pokladu David Lloyd George opouštěl schůzi liberálních žen, hodil mu do obličeje škatulku, pobitou mosazným plechem.

Londýn, 19. prosince. — Zpráva, že Velká Británie chce využítovati italsko-turecké války k zmocnění se tureckého přístavu ve Středozemním moři, potvrzuje se nyní z Káhýry, že egyptská vláda připravuje vojsko k obsazení Sollumu na pobřeží Kyrenaiky. Anglie chtěla již dávno tento přístav, ale Turecko tomu odporovalo. — Nyní se prohlašuje, že Porta odstoupí Sollum Egyptu až do konce války s Itálií. Pak má být o osudu tohoto města rozhodnuto diplomatickou cestou. Sollum má dobrý přístav a může být dobrou lodní stanicí.

NĚMECKO.

Berlín, 18. prosince. Dle úředního oznámení bylo papežskému legátu v Prusku sděleno papežským státním tajemníkem, kardinálem Valm, že nové papežovo "Motu proprio," jímž se zapovídá pohánění knih před světskými soudy, se na Německo nevztahuje. — Proti tomuto papežovu výnosu píší všechny šaspijky bez rozdílu stran, vyjma katolické.

Berlín, 19. prosince. — Korunní princezna Cecilie se narodila dnes v noci syn, již čtvrtý. Princezna je proslavena od 6. června 1905. Je rozená vévodkyně z Meklenburka-Zvěčtiny.

RUSKO.

Petrohrad, 18. prosince. Americký vele vyslanec Curtis Guild ml. oznámil dnes ministru zahraničních záležitostí, Sazonovu, že Spoj. Státy vypovídají smlouvu z roku 1832. V oficiálních kruzích bílí se diplomatický ráz Taftovy noty, kterou se smlouva vypovídá. Není v ní zmínky o židech a neudává se příčina tohoto kroku. Považuje se to za taktičtí. Rusko nebylo uraženo, a bude se moci vyjednávat k vůli nové smlouvě. — Sazonov na Taftovu notu formálně odpověděl. "Novoje Vremja" praví, že prezident Taft se moudře rozhodl, učiniti konec skandálnímu židovskému řádění, jež mohlo být oběma zemím nebezpečno. Zároveň však prý jest tento případ adekvátním, že židovští penězníci jsou skutečnými pány Spojených Států.

SPANĚLSKO.

Madrid, 18. prosince. Při volbách do městských rad získali socialisté ve Španělsku 35 nových míst. Dříve měli v městských radách 52 členy a nyní budou jich míti 87. Volby konaly se pod vlivem vojenké 'ochrany,' čímž pomozeno bylo hlavně straně klerikální. V Madridě byli v městské radě dva socialisté a nyní jsou tam čtyři.

TURECKO.

Cařihrad, 17. prosince. — Pět mužů zatčeno bylo pro podezření, že jsou účastníky spiknutí, které mělo za účel vyhoditi úřadovny velkovézírů a ministra vojenství. Všichni zatčení jsou známí jako nepřátelé mladotureckého režimu a vláda se přičiní, aby je ušvédčila, čímž ovšem svou popularitu nezvýší.

PERSIE.

Teheran, 19. prosince. Perské národní shromáždění odmítlo večer přijati ministerstvem učiněné návrhy za účelem odstranění sporu s Ruskem. Jakmile rozhodnutí toto vešlo ve známost, učinily ruské vojenské úřady opatření, aby ruské vojsko postoupilo ku hlavnímu městu říše perské. Obyvatelé Teheranu chovají se klidně. V okolí Teheranu jest však nálada rozhodně protiruská. Dle dosud učiněných opatření mohou Rusové asi ve dvou dnech dosáhnouti Teheranu.

MEXIKO.

Mexiko město, 21. prosince. — Obětníky, které byly opatřeny tištěným jménem B. Reyes a datovány dne 16. listopadu, rozdány byly do jednotlivých novinářských úřadoven v tomto městě, v nich pak vypsán jest "reformní plán San Luis Potosiho". V tomto jest odsuzována Maderova vláda a všichni vlastenečtí občané jsou vyzváni, aby se přidali k "ústavní armádě", která si vzala za účel svržení Maderovy vlády. Reyes pak byl v tom případě jmenován prozatímním prezidentem. Mnoho to slibují povstaleci snížení kolových daní jakož i všech jiných nepřímých daní.

Mexiko město, 21. prosince. — Vojsko Zapatistů v počtu 400 mu-

žů zvětvilo nad vládním vojskem v počtu 250 mužů v bitvě, která byla svedena v Jumilitepe Morelos, 30 mil od tohoto města. Z vládního vojska padlo 22 mužů. Ve veřejném listu, který byl dán tisku, Zapata hrozí podniknouti útok na město Mexiko a oběsiti presidenta Maderu.

ČINA.

Peking, 21. prosince. — Ve vyjednávání o mír nastává nová situace tím, že cizina, která doposud na pohled jakémukoli vměšování do čínských věcí se vzpírala, nyní otevřeně zakročuje ve prospěch monarchie a plánů Juan Ši Kajových. V čele stojí Anglie, která napřed byla osamocena, ale nyní získala již Japonce a bezpochyby také Spoj. Státy budou jí nápomoecny. Angličtí zástupci vykládají povstalcům, že republika znamená roztrhání Číny a že se kraje pohraniční, Mandžurie, Mongolsko a Tibet, od vlády pekingské již odloučily. Vykládají jim, že mohou býti spokojeni s tím, co získají, neboť zřízení země bude monarchické jen dle jména. Právě se, že státní odbor ve Washingtonu tyto plány Angličanů horlivě podporuje. Angličané ovšem mají v rukou moc, vynutiti to, oč se přimlouvají. Stačí, půjčí-li jen Juan Ši Kajovi peníze.

Příměří bylo prodlouženo na deset dní, ale jak poměry ukazují, nepomůže prodloužení sebe větší, nepovolí-li povstaleci a nepřijmou-li nabídky Juan Ši Kajovy. Kdyby se vyjednávání rozbilo, bude se bojovati dále, ale kdyby cizina opatřila pekingského diktatora penězi, budou míti povstaleci boj značně těžší.

Peking, 21. prosince. — Juan Ši Kaj vydal dnes úřední prohlášení, v kterém praví, že rozhodně nepřijme republiku v jakémkoliv formě. Prohlášení toto jest přímou odpovědí na zprávu jeho zástupce Tang Sao Ji, jenž vyjednával v Šunghaji s vůdcem revolucionářů Wu Ting Fangem, který mu řekl, že první podmínkou míru jest zřízení republiky. Tang Sao Ji odpověděl na to Wu Ting Fangovi, že by sám byl ochoten přijati republiku, že však v tak důležité věci musí hledati schválení Juan Ši Kaje, jež nyní tak rozhodně odepřeno.

Z přirody do domu.

Překrásný obraz, znázorňující sbírání a dopravu bylin v jedné části a vina v jiné části zeměkoule, vědecké sloučení jich v ladný, léčivý celek, a dopravu jeho znovu do různých krajů, předkládá letos svým přečetným příznivcům pan Josef Triner, vyrábětel světznámého Trinerova léčivého Hořkého Vina a Trinerovy Angelikové Hořké. K obrazu připojen jest kalendář na rok 1912. Upozorujeme své čtenáře na bohatý kalendář ten, jež mohou si objednat u p. Jos. Trinera, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill., za 10 centů, buď hotově nebo v postávních známkách.

PANI FARMBÉ, škodlivá liščíky za farou, dejte si oznamku do vašeho listu. Vypíatí se tak!